

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW w WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V X Y Z

195
Nr

LUBELSKIE

1. Obiekt

CERKIEW ORTOKS

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JANA EWANGELISTY

1250/1

2. Czas powstania

ok. 1800 r.,
1924-1927

3. Miejscowość

POLUBICZE
DWORSKIE

4. Adres

Polubicze

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo białskopodlaskie

gmina Wisznice pow. BIAŁA PODL.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo lubelskie

powiat Włodawa

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzym.-kat.
Polubicze

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

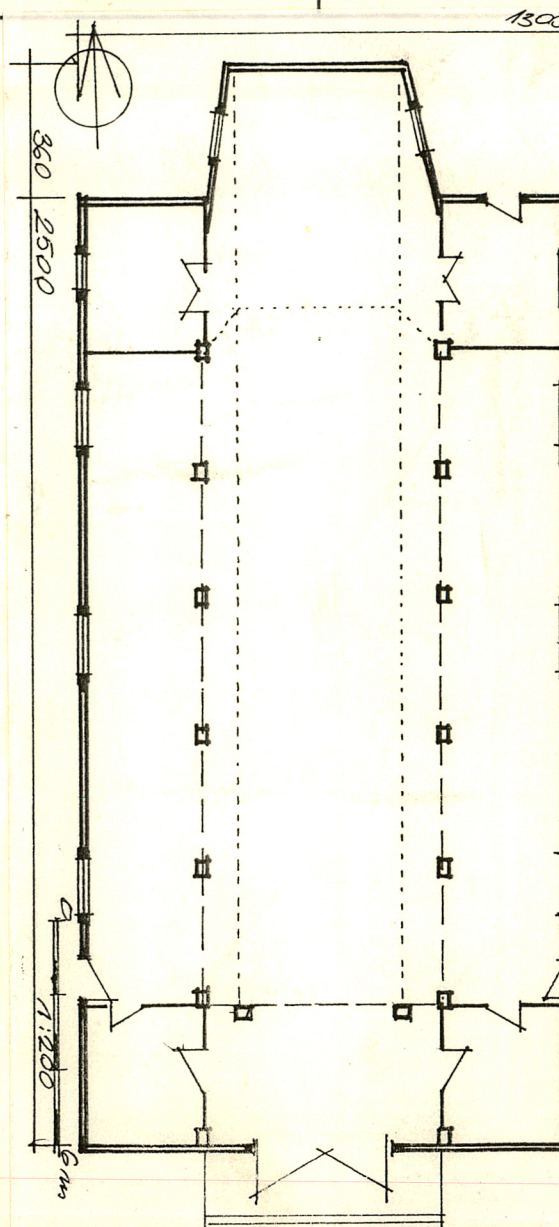
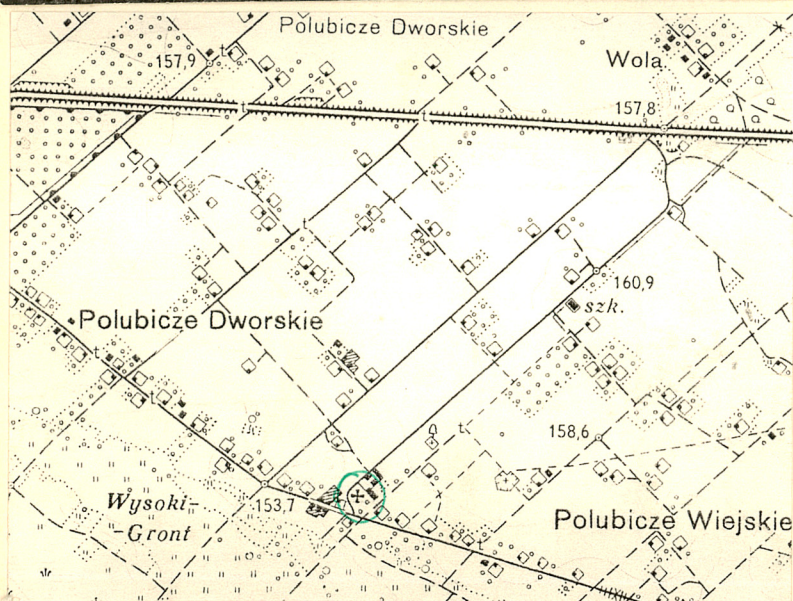
10. Rejestr zabytków

A-231 z dn. 13.10.1993
Nr data

11.

35044

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

- Wybudowany na przełomie XVIII/XIX wieku w Podedwórzcu jako cerkiew unicka. W 1924 r. przeniesiony, za bpa Przeździeckiego, do Polubicz. Rozbrany i gruntownie przebudowany. Prace zakończono w 1927 r.. Wielokrotnie remontowany.
- Eklektyzm

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

- Sytuacja: Zespół kościelny położony przy skrzyżowaniu lokalnych dróg. Cementarz prostokątny o ściętych narożnikach, ogrodzony. Na środku kościoła, w narożniku półn.-zach. dzwonnica, przed kościołem organistówka, za kościołem część gospodarcza ze starą plebanią. Po stronie wsch. nowa plebania. Zwrócony frontem na półd. ku lokalnej drodze.
- Materiał i konstrukcja: drewniany, zrębowej konstrukcji ścian. Podmurówka z kamienia polnego na cementowej zaprawie, tynkowana. Podwalina dębowa o wym. 25x25 cm, łączona w długości. Zrąb z bali sosnowych, zawęglowanych "na zamek", usztywniony lisicami, szalowany. Stropy w nawach bocznych belkowe, wsparte na filarach, z podsiębitką. Nad nawą główną pozorne sklepienie podwieszone pod więźbą dachową, obite płytą pilśniową. Więźba dachowa drewniana, krokwiowo-stolcowa, połączona z filarami międzynawowymi. Dach kryty blachą ocynkowaną. Chór muzyczny drewniany, podparty na słupach. Schody na chór i strych drewniane, jednobiegowe.
- Rzut: na planie wydłużonego prostokąta, wzbogaconego trójbocznym zamknięciem prezbiterium. Wewnątrz korpus trójnawowy, sześcioprzęsłowy. Nawą główną dwukrotnie szersza od bocznych. Ostatnie przęsło od strony fasady zajmuje chór muzyczny i dwie lokalności po bokach, odpowiadające nawom bocznym. We wnętrzu prezbiterium odpowiada szerokością nawie głównej, długością jej przęsłom. Po bokach prostokątne zakrystie.
- Bryła: dwuwieżowa, złożona z dwóch prostopadłościanów. Główny mieszczący w sobie nawy, zakrystie oraz przęsło chóru muzycznego nakryty dwuspadowym dachem z sygnaturką na środku i dwoma wieżami od frontu. Drugi prostopadłościan obejmuje zamknięcie prezbiterium, wysokości jak korpus, nakryty dwuspadowym dachem o niższej kalenicy. Wieże w kształcie dwóch prostopadłościanów, z których górny węższy i nakryty namiotowym dachem.
- Elewacje: wszystkie pionowo oszalowane, złącza desek oblistwowane. Nad podwaliną deska okapowa. Pod okapami proste gzymsiki. Okna zwieńczone półkoliście, w profilowanych deskowych opaskach, z "klińcami". Drzwi prostokątne, przed nimi betonowe schody. Fasada, trójosiowa, dwustrefowa. Na osi głównej u dołu drzwi główne, dwuskrzydłowe i oklepkowane, w górze półkoliste okno. Nad drzwiami trójkątny szczytek z krzyżem w zwieńczeniu. Na osiach bocznych, u góry okna. W szczycie na osi koliste okno otoczone wieńcem długich promieni. Elewacje boczne analogiczne, sześciosiowe. Korpus rozczłonkowany trzema dużymi oknami regularnie rozmieszczonymi. Analogiczne okno w zamknięciu prezbiterium, mniejsze i niżej umiejscowione w linii zakrystii. Tuż przy skrajnym oknie półd. drzwi boczne do kościoła. Elewacja tylna z drzwiami do zakrystii wsch. /od strony plebani/.
- Wnętrze: Dominuje nawa główna, dwukrotnie szersza od bocznych nakryta pozornym sklepieniem kolebkowym. Nawy boczne kryją płaskie stropy. Między nawami słupy-filary kwadratowe w przekroju, na cokółkach z gzymsikiem u góry, między nimi trójboczne arkady. W linii przęsła 1, 3, 5 okna w nawach bocznych. Prezbiterium zamknięte trójbocznie, dwuprzęsłowe. Zamknięcie nakryte nieco niższym pozornym sklepieniem, w jego bocznych ścianach okna. W przęsle drugim drzwi do zakrystii. Nawę oraz prezbiterium obiega mocno profilowany gzyms wieńczący. Wszędzie drewniane, deskowe podłogi, w nawach ułożone w "jodełkę". Zakrystie nakryte płaskimi stropami nad nimi odpowiednio skarbiec i składzik. Chór muzyczny rozciągnięty przez całą szerokość kościoła, w szerokości naw bocznych od spodu zabudowany, w szerokości nawy głównej podparty na dwóch filarach-słupach. Balustrada pełna z gzymsikiem wieńczącym. Chór oświetlony trzema oknami fasady. Wejście do lokalności pod chórem od strony naw bocznych.

c.d.opisu na wkładce nr 1.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok.2992 m ³	374 m ²	sakralne - kościół	sakralne - kościół
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
Obiekt po remoncie, stan bardzo dobry.			
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			
Brak			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, woj. bialsko-
podlaskie, ODZ W-wa 1984 r., s-192.

25. Opracował

tekst Tomasz Siedlaczek VIII. 1991 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Tomasz Siedlaczek VIII. 1991 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotograf. Tomasz Siedlaczek VIII. 1991 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów PSOZ O/Biała Podlaska

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsca przechowania sygnatury)

27. Załączniki
Wkładki

1. Miejscowość

POLUBICZE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół paraf. p.w. Św. Jana
Ewangelisty

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie, plany

35013

35014

35015

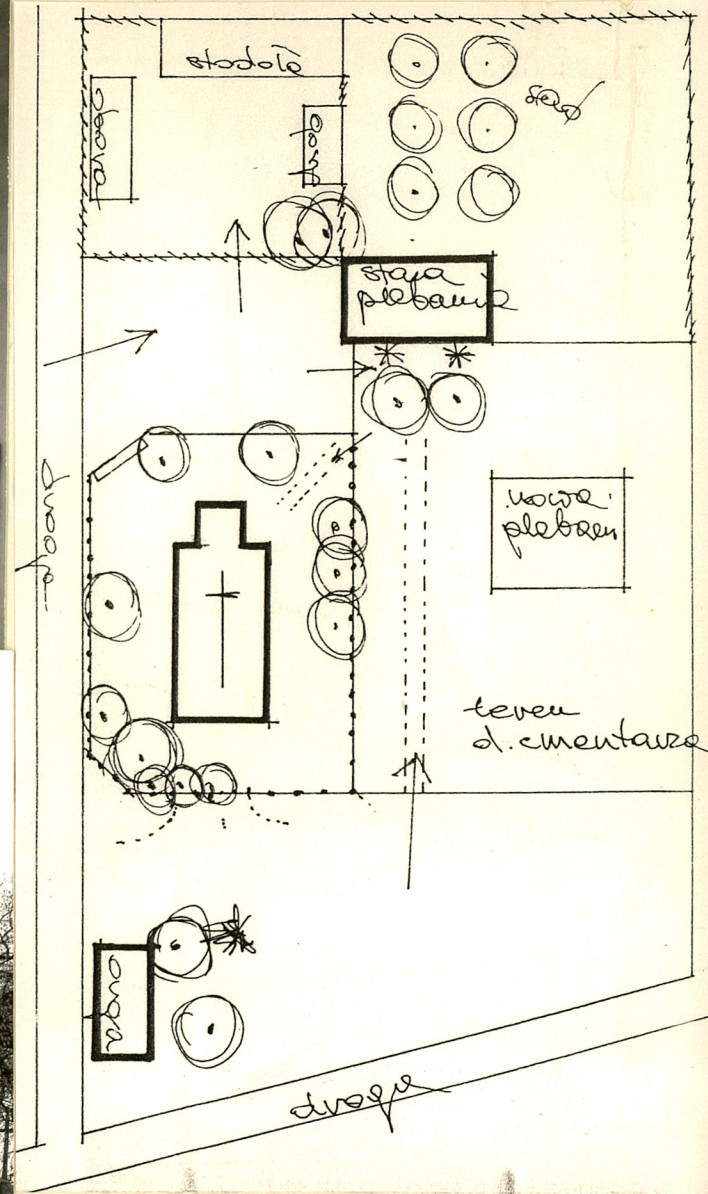

35010

35038

35012

35036

35036

1. Miejscowość

POLUBICZE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kość. paraf. p.w. Św. Jana
Ewangelisty

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału użyt

fotografie, plany

35019 35045

35047

35035